

REFERAT

Møte: Faggruppe matrikkel
Dato: 9. mars 2020
Til stede: Kristin Tveit (KT)
Arne Nysveen (AN)
Astrid S. Øie (AS)
Jan Erik Førde (JEF)
Arnulf Haugland (AH)
Lars Elsrud (LE)
Ole Theodor Holth (OTH)
Kjetil Ringen (KR)
Anders Braaten (AB)
Forfall: Margrete Myran (MM)
Britt Anne Bergfjord (BAF)
Anne Kirsten Stensby (AKS)
Gjester: Fra Kartverket: Nancy Niemann (NN), Ivar Lindseth (IL), Kristin S Rolfson (KSR), Beate Aase (BA), Inger M Kristiansen (IMK)
Referent: Anders Braaten

Kopi til:

Sak 01/20 Velkommen

LE ønsket velkommen og orienterte kort om deltakere i møtet, faste og gjester.

A Til innkallingen:

Ingen merknader til innkallingen.

B Til referatet fra forrige møte:

Ingen merknader til referatet fra forrige møte.

Sak 02/20 Saker fra kommunene

A) Fra sak 01/19 Informasjon om samarbeid mellom KS og KV

Storbykommunene har drøftet hva som er formålet med faggruppe matrikkel. Kommunene savner tid til å drøfte faglige problemstillinger. Siden møtene er kortet ned fra to til en dag blir møtene mer preget av informasjon fra Kartverket, enn drøfting av fagsaker. KMD er tydelige på at Kartverket og kommunene skal samhandle, jevnfør blant annet Nasjonalt geodatarådsmøte. Det ble også vist til digitaliseringsstrategien, side 12, hvor det nettopp pekes på tett samhandling mellom aktørene for å lykkes med å utvikle sømløse offentlige tjenester for innbyggerne. Det pekes samtidig på at plan- og bygningsloven er en ja-lov som blir praktisert ulikt fra kommune til kommune. Kommunene etterlyser derfor en tettere dialog med Kartverket i arbeidet med å videreutvikle matrikkelen. Det etterlyses derfor klarere føringer fra Kartverket på hvordan man ønsker å bruke faggruppen i disse prosessene også i forhold til andre fora hvor kommunene og Kartverket

møtes. Kommunene opplever at det er krevende å finne riktig detaljeringsnivå på de saker som tas opp til drøfting i faggruppen. Det skjer mye rundt videreutvikling av matrikkelen, på ulike arenaer og på overordnet nivå, jevnfør masterplan matrikkel. Kommunene mener det er viktig at faggruppen har diskusjoner på overordnet nivå for å være orientert og kunne bidra til utvikling av matrikkelen.

LE orienterte om at faggruppens mandat har vært evaluert ved flere anledninger, senest i 2018 (sak 11/18) hvor konklusjonen var at mandatet er godt og at arbeidsformen i gruppa er god og fungerer bra.. Så er vi alle enige om at "matrikkelverden" endrer seg hele tiden. I 2019 ble vi derfor i sak 1/2019 (sak over to møter) enige om å sette i gang en ny revisjon av mandatet hvor KS skulle trekkes med i arbeidet. På dette siste møtet hvor dette ble bestemt deltok også KS. KS informerte i det møtet om deres planer for etablering av faggrupper. Og at faggruppe matrikkel kan vurderes inn i den modellen.. Dersom KS skulle konkludere slik vil KS muligens kunne dekke kommunerepresentantenes kostnader.

LE oppfatter derfor at vi er enige om at mandatet skal revideres. Gjennom e-postutveksling høsten 2019 ble vi i matrikkelfaggruppe enige om å avvente revideringen til etter at KS og Kartverket hadde gjennomført et første møte om samarbeid 14. januar 2020. I det møtet informerte KS om at de ønsker samarbeidsavtalen med Kartverket utformet før vi reviderer mandatet. På spørsmål fra Kartverket i det møtet om vi derfor inntil videre skulle avvente nye møter i matrikkelfaggruppe svarte KS (som også var representert med kommuner i møtet) at vi i påvente av prosessen skulle innkalle til et nytt møte etter gjeldende mandat.

Så, vi er enige om at mandatet skal revideres, men etter avklaring med KS og kommunene er dette møtet innkalt til etter gjeldende mandat, og videre at prosessen med revidering av mandat kommer senere i 2020.

Det ble senest i forrige uke holdt et møte mellom KS og KV. Det legges opp til at en slik overordnet avtale er på plass i mai/juni 2020. Som vedlegg til denne avtalen vil mandat til ulike samarbeidsforum ligge, herunder da mulig et revidert mandat til faggruppe matrikkel.

KS er i prosess med å ta en mer sentral rolle på vegne av kommunene, noe som vi i Kartverket antar vil endre samarbeidsformen mellom kommune og stat i til dels stor grad.

Konklusjon:

Det er enighet om at faggruppens mandat skal revideres. Dette arbeidet må imidlertid avvente at KS avklarer nærmere sin rolle på vegne av kommunene og mot Kartverket. Det er enighet i faggruppen om at den arbeider videre med gjeldende mandat frem til det foreligger et revidert mandat.

Ansvarlig:

Alle

B) Diverse knyttet til 2020

Storbykommunene har en utfordring med at kompleksiteten i det som skal registreres matrikkelen, både hva gjelder matrikkelenheter (anleggseiendom) og bruksenheter (trinnsvis ferdigstillelse av bygning), eksploderer. I Trondheim har man ca. 6000 endringer i året. Eierseksjoner endres uten at det fanges opp i matrikkelen. Matrikkelen må evne å fange opp denne kompleksiteten. I tillegg kommer endringsprosesser som følge av kommune- og regionreformene. Matrikkelen må evne å fange opp denne kompleksiteten og det er et sterkt ønske at den visualiseres. Kommunene har store utfordringer i denne forbindelse blant annet i forbindelse med eiendomsskatt.

Det pekes på at det er viktig at systemendringsprosessene koordineres mellom Kartverket og kommune slik at effektene av forbedringene kan tas raskere ut.

Kommunene ønsker mer informasjon om hvordan den økte rammen på 45 mill kr tenkes brukt. Det vises til tiltak 1 fra samfunnsøkonomisk analyse. Et annet spørsmål er hvordan Kartverket planlegger masterplanarbeidet siden bygningsstrategien fortsatt ikke foreligger. Det stilles også et spørsmålstegn ved om de kvalitetsindikatorerne faggruppen følger er relevante sett opp mot den samfunnsøkonomiske analysen. Når det gjelder kompleksitet har kommunene tatt i bruk 3-visualisering for å gjøre matrikkelføringen noe enklere.

LE pekte på at det er viktig å huske at matrikkelen ikke nødvendigvis skal løse alle ønsker som eksisterer hva gjelder matrikkelen. Matrikkelen er del av mange viktige samfunnsfunksjoner. For noen grunnleggende samfunnsfunksjoner fungerer dagens matrikkel bra, slik som å være en viktig del av systemet for omsetning av fast eiendom, viktige statistikkformål og adressering / folkeregistrering inkludert tilhørende kretser for gjennomføring av valg m.m. Så er det samfunnsfunksjoner matrikkelen ikke løser godt nok. Også er det samfunnsfunksjoner matrikkelen ikke løser i dag, men hvor det er ønsket om at matrikkelen skal være del av løsningen. Særlig er det nå en del fokus på matrikkelens rolle inn i digitale byggesaksprosesser. I arbeidet med å prioritere ressursene som er til matrikkelutvikling er det derfor mange hensyn som må være del av vurderingen. Herunder også stadig økte krav til sikkerhet i og rundt matrikkelen som nasjonal felleskomponent.

Når det gjelder bygningsdelen konkret så er status at KMD i 2015 besluttet at det skulle legges en strategi for bygningsdelen av matrikkelen. Kartverket må derfor avvente denne før det utvikles tekniske løsninger for å forbedre bygningsdelen. I følge signaler fra KMD vil bygningsstrategien tidligst komme våren 2020. KMD har imidlertid gjennom tildelingsbrevet til KV bestilt en løsning for brukerrapportering av bygningsinformasjon (minmatrikkel-side). Kommunene etterlyser også her tettere dialog med KV da flere kommuner allerede har utviklet slike løsninger.

KV er imidlertid rimelig sikre på at bruksenhetsnivået vil bli innført som minste enhet ved bygningsregistrering. Dette vil sannsynligvis løse flere av de utfordringer kommunene har.

AH kommentere i denne forbindelse at KV ønsker å utvikle en tilleggsdel til lovkurset som omhandler registrering av kompliserte bygninger. KV ønsker i denne forbindelse eksempler på slike bygninger.

Konklusjon:

Til orientering.

C) Status GI, arbeidspakke 5/FIKS

Se egen presentasjon.

BA orienterte om status på Geointegrasjonsprosjektet. Arbeidet med arbeidspakke 1 er startet opp. Matrikkelmiljøet har så langt ikke vært involvert i dette arbeidet.

Bygningsstrategi og FIKS: Matrikkelen har lagt til rette for at data kan komme inn i matrikkelen. Blir innført med versjon 3.16 våren 2020. Det avventes en work-shop for å utvikle svar inn/svar ut-standard. Dette er en forutsetning for å utvikle løsninger som vil komme med bygningsstrategien.

Konklusjon:

Til orientering.

D) Utviklingen av løsning for adressemerker

Storbykommunene orienterte om behovet for entydige bruksenhetsnummer. Det er mange ulike behov for dette, fra enkeltpersoner (kjøp, salg utleie), statlige etater, kommunale og private aktører.

Fra bygningsstrategien: KMD peker på en svakhet at matrikkelen ikke har planskisser som viser bruksenhetens plassering i bygget.

Kunne seeiendom.no videreutvikles for å tjene dette formålet? Masterplan matrikkel bør ta dette med seg i sitt arbeid. Publikum forventer selvbetjeningsløsninger, kan dette formidles gjennom min side matrikkel?

Når det gjelder sikkerhet med hensyn til utlevering så ville det være hensiktsmessig om slik informasjon ligger tilgjengelig i påloggingsløsninger ala min matrikkelside da det kan være utfordringer knyttet til at informasjonen kan være gradert og tegninger kan være unntatt offentlighet.

Konklusjon:

Til orientering.

E) Adresseskilting av fritidsleiligheter

Se sak 06/20, bokstav B.

Sak 03/20 Systemutvikling 2020

A) Systemutviklingsplanene for 2020

Se egen presentasjon.

BA orienterte om KVs planer for utvikling i 2020.

Versjon 3.16 planlegges lansert 17. mars 2020. Versjonen inneholder blant annet forbedringer og endringer i matrikelbrev, bygningspunkt til bygning knyttet til punktbeste, forbedring av registrering av anleggseiendom, nye brukstilfeller for registrering av bygninger uten søknadsplikt, referanse sendt ved elektronisk melding til tinglysing og generelle feilrettinger.

Versjon 3.17 planlegges lansert 26. mai 2020.

Det planlegges blant annet å innføre UUID på alle objekter i matrikkelen. Det utvikles to nye brukstilfeller: Endring av festegrunn og Splitting av festegrunn. Det utvikles nye roller: Innsyn historikk og KommunalInnsynHistorikk. Ny rolle for å ta ut utskrift av pantebok. Matrikelbrevet kommer på nynorsk. Konesjonsmodul: Fjerne kommunen bekrefter og endre tekster i dropdown. Forbedre funksjonalitet ved innlesing av geometri fra SOSI-fil. Forbedre kart-funksjonalitet. Angre-knappen må "glemme" alt som er gjort etter siste verktøy ble valgt. Generelle feilrettinger.

Versjon 3.18 planlegges lansert 13. oktober 2020.

Tofaktor pålogging, tilpasses modernisert folkeregister, endringer i forbindelse med lov og forskriftsendringer, endringer i forbindelse med bygningsstrategien, kontaklinformasjon for eierseksjonssameier, endre rapporten naboliste, innlesing av kretser-oppdaterere innlesing til å håndtere SOSI-versjon 4.5, bruker må kunne aktivere utgåtte bygninger i brukstilfellet Endre bygningsdata, endre brukstilfeller under matrikkelenhet til å ikke kunne opprette/arealoverføre fra tvisteteiger. Legge til Georeferert kart. Generelle feilrettinger.

LE kommentere at Kartverket i tillegg skal utvikle tekniske løsninger for å håndtere autorisasjonsordningen for landmålere.

Storbykommunene etterlyste løsninger for maskinell oppdatering av ulike datafelt i matrikkelen. Det ble vist til at Stavanger kommune arbeider med å få på plass en robot-løsning for dette. Andre kommuner ønsker også å ta i bruk slike løsninger for relativt enkelt å heve kvaliteten på matrikelinformasjonen, blant annet for å få på plass manglende bruksenheter.

Konklusjon:

Saken tas til orientering.

B) Ønske om prioriteringer fra kommunene (Jira)

Sak 04/20 Kvaliteten i matrikkelen

LE orienterte om 5 tiltak basert på samfunnsøkonomisk analyse med ulike avhengigheter som er utviklet for til sammen å sørge for at kvaliteten i matrikkelen blir høy:

AB orienterte om utviklingen på utvalgte kvalitetsindikatorer. Se egen presentasjon.

Kommunene hadde følgende innspill til hva kommunene eventuelt Kartverket kan ta initiativ til.

AN pekte på at kommunene må prioritere at matrikkelenheter uten teig tildeles teig slik at de kan finnes ved søk i matrikkelen.

LE nevnte at KV vil forholde seg til de tiltak som fremkommer gjennom masterplan matrikkel.

Konklusjon:

Til orientering.

Sak 05/20 Autorisasjonsordning for landmålere

Se egen presentasjon.

KSR orienterte om prosjektet.

KV har etablert en egen prosjektgruppe bestående av 6 personer. Prosjektet ledes av KSR. Oppdraget er beskrevet i tildelingsbrevet punkt 9. Det arbeides med målformulering for prosjektet. Det antas at ca 900 enkeltpersoner arbeider med eiendomsmåling i kommunene og annen offentlig og privat virksomhet som blir direkte berørt av ordningen. Kartverket er foreslått som autorisasjonsmyndighet med ansvar for tildeling og tilbaketrekking av autorisasjon, behandling av søknader, føre oversikt over landmålere med gyldig landmålerbrev, organisere autorisasjonsprøve og kreve inn gebyr.

Det er ønskelig med faggruppens synspunkter på følgende spørsmål:

- A) Hvilke målgrupper er aktuelle?
Landmåleren, kommunen, KMD, privatpersoner, grunneier/rettighetshaver, andre?
- B) Hvordan kan ordningen best kommuniseres ut? Hva bør KV gjøre?

Kommunerepresentantene hadde følgende innspill til:

- A) Enkeltmannsforetak/private firma, fylkeskommuner, Statens vegvesen, BaneNOR, Ledelsen i alle kommuner (med sikte på nært forestående ansettelser - kvalifikasjonskrav).
- B) Informasjon om dette bør også inntas i Kartverkets nyhetsbrev. I tillegg bør rådmennene i kommunene tilskrives. Temaet bør for øvrig holdes varmt, dvs at det bør sendes ut jevnlig informasjon om at ordningen vil komme. KS kan

også ha mulighet til å formidle slik informasjon ut til kommunene.
Artikkel/informasjon i Kommunal rapport. Posisjon.

Konklusjon:

Til orientering.

Sak 06/20 Adressearbeidet framover

Se egen presentasjon.

IMK orienterte om arbeidet med adressering fremover.

A) Atkomstkoordinat, innføring – hva bør KV gjøre?

- Bakgrunn, fremdrift, status:

KV fikk mange tilbakemeldinger, bla. fra nødetater, at det kunne være vanskelig å finne frem til det enkelte adressepunkt. I 2016 ble det startet et tverrfaglig arbeid internt i KV for å utrede mulige løsninger i et notat som ble sendt ut på høring til bla. kommunerepresentantene i matrikkel faggruppe og aktører innen blålysetatene, registereiere, Norkart, Norconsult blant flere. Basert på høringsuttalelsene utarbeidet KV den løsningen som nå er foreslått hjemlet i matrikkelforskriften. I versjon 3.16 av matrikkelen vil det bli mulig å registrere atkomstpunkt (atkomst og atkomst sommer og vinter). Det vil være kommunene som adressemyndighet som må vurdere behovet for atkomstpunkt. Det må etableres gode rutiner for ajourhold av opplysningene, for eksempel ved midlertidig stengning av veier mv.

Det er også viktig at de berørte blir hørt før atkomstkoordinat blir etablert.

- Hva bør KV gjøre i forbindelse med innføring av ordningen?

Det er viktig at KV kommer med klare retningslinjer for bruken av atkomstkoordinat, ellers vil kommunene løse dette på ulike måter. Det er viktig at det utarbeides mange gode eksempler på hvordan dette skal gjøres slik at kommunene håndterer dette likt. Det ble påpekt at det er viktig å få frem at atkomstkoordinat ikke skal benyttes for beholde adresser som er feil, og at eksemplene må hentes både fra by- og landsituasjoner. KV vil innarbeide dette i føringsinstruks og kurs i regi av KV, eksempelvis kurs i matrikkelføring. Kommunene mener at denne ordningen ikke bør lanseres før det er klare og entydige føringer på hvordan dette skal håndteres av kommunene.

Hvem bør delta i det videre arbeidet med å etablere slike føringer?
Det bør være fjell- og kystkommuner samt storbykommuner med i dette arbeidet da det vel særlig er i disse områdene hvor dette vil være aktuelt å ta i bruk. Det ble vist til tilsvarende løsning i Danmark hvor samtlige adresser er tildelt atkomstpunkt.

Konklusjon:

Det utarbeides retningslinjer for atkomstkoordinat.

Ansvarlig:

Kartverket

B) Revidering av adresseveileder, når kan arbeidet starte? (se også sak 3/2019)

I faggruppe matrikkels sak 03/2019 ble temaet drøftet. Faggruppen pekte på følgende tema:

Næringsparker, nye type bygg, navneprosess, båttoppstillingsplasser

Se egen presentasjon

Adresseveilederen ble etablert 10.03.2010 og sist revidert 20.07.2018. Siste revisjon tok kun inn endringer i lovverket. Den bør derfor gjennom en ny, mer helhetlig revisjon. Det må på plass en arbeidsgruppe og et mandat for dette arbeidet. Hvem bør delta i et slikt arbeid og når kan dette starte opp? Ideelt sett bør dette arbeidet starte opp høsten 2020.

AN har innspill til adressering i hytte- og fritidsbebyggelsesområder av hensyn til nødetatene. Problemstillingen er sannsynligvis også like stor, om ikke større, i byene. I slike områder er entydig adressering som hovedregel veldig mangelfull, samtidig er en betydelig andel av slike leiligheter utleieleiligheter. Publikum kjenner derfor i liten grad til korrekt adresse. Det er derfor svært viktig at leiligheter skiltes med fullstendig adresse, ikke bare bruksenhetsnummer. Dette bør inntas som et eget tema/kapittel i en revidert adresseveileder.

Konklusjon:

Kommunene melder inn forslag til personer som kan delta i revisjonsarbeidet.

Ansvarlig:

Kommunene

Sak 07/20 BIM og matrikkel

Se egen presentasjon.

NN orienterte om KVs arbeid med BIM.

KV har skrevet en rapport om hvordan BIM kan benyttes. NN gjennomgikk rapporten overordnet.

I rapporten anbefales det en kortsiktig og en langsiktig strategi. KVs ledelse har behandlet rapporten og besluttet at KV skal arbeide videre med BIM i KV. Det skal arbeides videre med:

Kompetanseoppbygging, avklare juridiske problemstillinger (åndsverksloven), kartlegge arbeidet med BIM i andre land, vurdere å etablere visningsklient, FoU (særlig mot undervisningssektoren), ta en sentral rolle i standardiseringsarbeid og gjennomføre en bredere bruker-/interessentundersøkelse. Benytte informasjon fra BIM til oppdatering av matrikkel og FKB.

KV kan se for seg å benytte BIM i mange ulike sammenhenger: uttrekk til matrikkel, seksjonering, bruksenheter osv.

Det legges opp til at KVs langsiktige strategi blir besluttet i august 2020.

Storbykommunene etterlyste hva som er kommunenes rolle i dette arbeidet.

LE bemerket at dette er strategien til KV. Nå er denne rapporten utarbeidet og KV orienterer med dette kommunene om status. Fremover blir det da å komme frem til hvordan KV arbeider videre innenfor sin gjeldende strategi for BIM.

Konklusjon:

Til orientering

Sak 08/20 Orienteringer fra Kartverket

A) Patching av organisasjonsnummer

NB! Etterskrift (det ble ikke orientert om dette i møtet).

KV vil starte en prosess med å patche endring av organisasjonsnummer på registrert eier for ca 40.000 ikke-tinglyste matrikkelenheter som følge av kommune- og regionreformene, dvs. hvor registrert eier er enten utgått kommune eller utgått fylkeskommune. Det er avklart med juridisk tjeneste i KV at dette er å betrakte som ordning og drift av registeret, noe som ikke betinger avtale med kommunene om føring.

B) Status fremtiden for SEFRAK (se sak 25/18)

NB! Etterskrift (det ble ikke orientert om dette i møtet).

Det vises til forslag til løsning som tidligere har vært "hørt" i matrikkel faggruppe. Kartverket har nå hatt et første møte med RA. Det var enighet om å arbeide videre ut fra forslaget som var på "høring". Innspillene fra "høringen" tas med i det videre arbeidet.

Sak 09/20 Avrunding og avslutning

LE stilte spørsmål ved om faggruppen skal arbeide videre med gjeldende mandat inntil et nytt er på plass. Det er mange tema som krever fokus i 2020, blant annet BIM, endringer i matrikkelforskriften, autorisasjonsordningen, bygningsstrategien osv., selv om mandatet kan bli endret i løpet av året. Det er også mulighet for to-dagers møter om ønskelig, men med forbehold om at de økonomiske rammene for dette er de samme.

Konklusjon:

Kommunerepresentantene drøfter dette og gir tilbakemelding til LE om hvordan de ønsker å arbeide med disse temaene fremover.

Ansvarlig:

Kommunene